

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **nezl. M. K.,** zast. zákonnou zástupkyní: L. D., zast. Mgr. Alexandrem Klimešem, advokátem, se sídlem Mělník, Jiráskova 228, 276 01, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2004, č. j. 46 Az 789/2003 - 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta, Mgr. Alexandra Klimeše, **se určuje** částkou 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 4. 2003, č. j. OAM-4715/VL-10-P08-2002. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel současně s kasační stížností požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí žalovaného, stěžovatel (prostřednictvím své zákonné zástupkyně) namítal obdobné důvody, jako jeho zákonná zástupkyně v žalobě proti rozhodnutí žalovaného v azylové věci, které se týkalo jí samotné, a to zejména problémy se zločineckou skupinou v domovské zemi a jejich nesprávné posouzení ze strany žalovaného správního orgánu. Navrhoval spojení věcí ke společnému projednání a rozhodnutí, a dále zrušení napadaného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

V následném rozsudku dospěl krajský soud obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatel domovskou zemi neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, t. j. v důsledku pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Krajský soud přisvědčil žalovanému správnímu orgánu, že důvodem žádosti o azyl byla toliko obava z jednání soukromých osob. Z hlediska takto uváděných důvodů žádosti o udělení azylu se krajský soud zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu, že tyto důvody nelze podřadit pod důvody upravené § 12 zákona o azylu. Krajský soud uzavřel, že neshledal naplnění žádného žalobního bodu a žalobu proto jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost. Jmenovitě namítal, že při projednávání žádosti o azyl došlo k pochybení správního orgánu, neboť nebyl zjištěn přesně a úplně skutkový stav věci, důkazy, které si správní orgán opatřil, nebyly úplné, a dále, že rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, t. j. podle stěžovatele chybí logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro něj. Vydané rozhodnutí je tak podle stěžovatele na základě porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 správního řádu nezákonné. Stěžovatel prostřednictvím své zákonné zástupkyně výše uvedené námitky doplnil tvrzením, že v domovské zemi měli (jako rodina) problémy se zločineckou skupinou; členy této skupiny byli i policisté. Nemohli se proto obrátit na státní orgány. Žalovanému proto vytýká, že nezkoumal dostatečně skutkový stav a že došlo ke zkrácení jeho práv.

Na základě výše uvedených skutečností pak stěžovatel požadoval, aby byl napadený rozsudek zrušen a vrácen Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení; rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, o nařízení veřejného soudního projednání věci a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2004, č. j. 46 Az 789/2003 - 31, byl stěžovateli ustanoven právní zástupce – Mgr. Alexandr Klimeš, advokát, se sídlem Jiráskova 228, 276 01 Mělník.

Označený zástupce na výzvu soudu kasační stížnost ve stanovené lhůtě doplnil. V doplnění nad rámce již výše uvedeného zejména uvedl, že předcházející řízení trpí vadou ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). K tomuto uvedl, že správní orgán stěžovatele řádně nepoučil o právním významu pohovoru; stejně tak namítal, že mu měly být položeny i další dotazy, na základě kterých by bylo možno zjistit řádně skutkový stav. Došlo podle něj k porušení vyšetřovacího principu.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvod či důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem.

S ohledem na to, že stěžovatel za tento důvod označil důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k významu tohoto důvodu, podle kterého lze kasační stížnost podat pro tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části označeného zákonného ustanovení („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadané rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Po porovnání všech tvrzení stěžovatele s uvedeným významem jednotlivých částí označeného zákonného ustanovení, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že k naplnění ani jedné části ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nedošlo, přičemž uvádí,

že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou jasně jmenovány důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů. Skutkový stav tak byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné; přitom nedošlo k porušení ustanovení správního řádu.

Je třeba uvést, že podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel (jeho zákonná zástupkyně) jako důvod opuštění domovské země po celou dobu azylového řízení uváděl problémy se zločineckou skupinou, která rodině vyhrožovala. Z tohoto důvodu matka, otčím i bratr stěžovatele, opustili domovskou zemi; stěžovatel pobýval před odjezdem z domovské země u své babičky. Jak rovněž vyplynulo ze správního spisu (návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 14. 10. 2002, protokolu k pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu ze dne 3. 4 2003), s označenými problémy se na domovské orgány neobrátili. Na závěr protokolu byl stěžovatel seznámen s obsahem protokolu, uvedl, že s ním souhlasí a nežádá doplnění ani změny. Stěžovatel byl rovněž seznámen s informacemi a dokumenty, které měl správní orgán k dispozici při posuzování situace v domovské zemi; tyto nijak ani na výzvu nedoplnil.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel v žádosti neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení; problémy se soukromými osobami, navíc za situace, kdy se žadatel o azyl se svými problémy neobrátil na domovské orgány, nelze podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu podřadit pod důvody pro udělení azylu. Nejvyšší správní soud odkazuje např. na rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, ve kterém bylo uvedeno, že *žádost o azyl, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami („mafii“) v domovském státě, spočívající ve vydírání žadatelky a ve výhružkách žadatelce a její dceři pro žadatelčiny podnikatelské aktivity, je podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zřejmě bezdůvodná. Důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatelka skutečně domáhala poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. Na žadatele se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*

Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že závěr o tom, že stěžovatel v žádosti neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Správní orgán správně žádost o udělení azylu zamítl, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné

a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. S těmito závěry se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud.

Převedeno na konkrétní tvrzení stěžovatele, tak Nejvyšší správní soud uvádí, že při projednávání žádosti o azyl nedošlo k pochybení správního orgánu, skutkový stav byl zjištěn přesně a úplně, důkazy, které si správní orgán opatřil, byly úplné, mezi rozhodnutím a podkladem pro něj nechybí logická vazba. Nedošlo ani k porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 správního řádu.

Stejně tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil i v navazujících námitkách - stěžovatel namítal, že správní orgán stěžovatele řádně nepoučil o právním významu pohovoru; stejně tak namítal, že mu měly být položeny i další dotazy, na základě kterých by bylo možno zjistit řádně skutkový stav; došlo k porušení vyšetřovacího principu - neb, jak vyplynulo ze správního spisu (viz výše), stěžovatel byl seznámen s informacemi a dokumenty, které měl správní orgán k dispozici při posuzování situace v domovské zemi; tyto nijak ani na výzvu nedoplnil. Stejně tak byl stěžovatel řádně seznámen s obsahem protokolu, uvedl, že s ním souhlasí a nežádá doplnění ani změny. K otázce poučení o právním významu protokolu pak Nejvyšší správní soud uvádí, že takovou povinnost žalovanému zákon neukládá. K výše uvedenému Nejvyšší správní soud podotýká, že správní orgán musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které žadatel považuje pro udělení azylu za významné, avšak není úkolem správního orgánu předestřít žadateli důvody, pro které je azyl obvykle poskytován (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 26/2003 – 57 ze dne 25. 11. 2003). Z obsahu správního spisu plyne, že tímto způsobem bylo v případě stěžovatele postupováno.

Nejvyšší správní soud tak nemohl v označených námitkách stěžovateli přisvědčit. Doplňuje, že všechny relevantní skutečnosti byly správním orgánem řádně zjištěny a soudem pak v souladu se zákonem přezkoumány.

Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že přezkoumal i všechny další námitky, či rozvádějící tvrzení stěžovatele obsažené v kasační stížnosti, avšak neshledal naplnění ani jednoho z označených důvodů.

V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že s ohledem na výše namítané skutečnosti nebyl dán důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro který by bylo třeba napadené rozhodnutí Krajského soudu v Praze zrušit.

Za této situace Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Pokud jde o požadavek stěžovatele, aby v řízení o kasační stížnosti bylo nařízeno veřejné projednání věci, k tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že k nařízení jednání neshledal důvod. Podle § 109 odst. 1 se o kasační stížnosti rozhoduje bez jednání. Jen považuje-li to Nejvyšší správní soud za vhodné nebo provádí-li dokazování, nařídí k projednání kasační

stížnosti jednání. V dané věci žádná z těchto podmínek nenastala, a proto Nejvyšší správní soud jednání nenařídil.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný správní orgán žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele, Mgr. Alexander Klimeš, byl ustanoven soudem, platí odměnu za zastupování a hotové výdaje stát (§ 35 odst. 7 v návaznosti na § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s ustanovením § 11 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) cit. vyhlášky, odměna za dva úkony právní služby ve výši 2000 Kč (příprava převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 9. 2004), a dále podle ustanovení § 13 odst. 3 téže vyhlášky náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně, vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 408,50 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2558,50 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 24. srpna 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu